

Virginity/ Gender

Eerste graad secundair onderwijs A en B stroom

Cultureel bewustzijn en culturele expressie (eindterm)

Uitingen van kunst en cultuur waarnemen en conceptualiseren

De leerlingen erkennen het belang van waargenomen kunst- en cultuuruitingen voor zichzelf en hun eigen leefwereld.° (transversaal - attitudinaal)

De leerlingen onderscheiden via waarnemingen van kunst- en cultuuruitingen het zintuiglijk waarneembare, de bedoelingen en het onderwerp ervan. (transversaal)

- Kunst- en cultuuruitingen zoals landschap, dans, lied, game, film, kledij, graffiti
- Zintuiglijk waarneembare kenmerken zoals kleur, klank, beweging, geur
- Onderwerp van kunst- en cultuuruitingen zoals geboorte, dood, liefde, geschiedenis, het leven, het alledaagse, rituelen - Bedoelingen van kunst- en cultuuruitingen zoals decoreren, entertainen, praktisch gebruik, informeren, confirmeren, revolteren
- reageren op opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,...
- beheersingsniveau begrijpen

Uitingen van kunst en cultuur duiden in relatie tot de maatschappelijke, historische en geografische context waarin ze zich manifesteren

De leerlingen brengen kunst- en cultuuruitingen in verband met de context waarin deze voorkomen. (transversaal)

- Context waarin kunst- en cultuuruitingen voorkomen: tijd, ruimte en maatschappelijke context
- beheersingsniveau analyseren

Uitingen van kunst en cultuur beleven en de waardering ervoor duiden

De leerlingen drukken hun gedachten en gevoelens uit bij het waarnemen van kunst- en cultuuruitingen. (transversaal)

- Interactie tussen waarneming, gedachten en gevoelens
- Manieren om de interactie tussen waarneming, gedachten en gevoelens uit te drukken zoals verwoorden, verbeelden en verklanken
- Eigen gedachten en gevoelens
- reageren op opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,...
- beheersingsniveau analyseren

De leerlingen wenden hun eigen expressieve ervaring aan om hun waardering voor kunst en cultuuruitingen uit te drukken. (transversaal)

- Kunst- en cultuuruitingen zoals landschap, dans, lied, game, film, kledij, graffiti
- Zintuiglijk waarneembare kenmerken zoals kleur, klank, beweging, geur
- Onderwerp van kunst- en cultuuruitingen zoals geboorte, dood, liefde, geschiedenis, het leven, het alledaagse, rituelen - Bedoelingen van kunst- en cultuuruitingen zoals decoreren, entertainen, praktisch gebruik, informeren, confirmeren, revolteren
- Unicité van een esthetische ervaring
- Manieren om de interactie tussen de waarneming en de gedachten en gevoelens uit te drukken zoals verwoorden, verbeelden en verklanken
- De eigen expressieve ervaring met het creatieproces.
- handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten
- beheersingsniveau analyseren

Verbeelding gericht inzetten bij het creëren van artistiek werk

De leerlingen creëren artistiek werk vanuit een afgebakende opdracht en de eigen verbeelding.

- Elementaire artistieke vaktaal: samenhang, herhaling, contrast, verwachting en verrassing
- Basistechnieken en materialen van de gekozen discipline zoals de beeldende kunsten, audiovisuele kunsten, dans, muziek, drama, in functie van de afgebakende opdracht
- Gebruik van basistechnieken van de gekozen discipline

- Manieren om buiten de eigen comfortzone te treden door verbeelding in te zetten
- handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen , gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten
- beheersingsniveau creëren

De leerlingen experimenteren met diverse artistieke bouwstenen zoals taal, lichaam, ruimte, tijd, vorm, kleur, klank, digitale data.

- Convergent en divergent denken in functie van artistiek handelen
- Manieren om te variëren en combineren met artistieke bouwstenen
- Werkwijzen om ideeën en inspiratie te verzamelen zoals bestuderen van artistieke werken, verzamelen van indrukken of objecten, noteren, documenteren
- handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen , gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten
- beheersingsniveau toepassen

De leerlingen tonen hun artistiek werk aan de hand van elementaire presentatietechnieken.

- Elementaire presentatietechnieken eigen aan de kunsten - Elementaire codes van het (zich) tonen zoals richten naar het publiek, opstellen van eigen beeldend werk, geconcentreerd uitvoeren, in ontvangst nemen van appreciatie
- handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen , gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten
- beheersingsniveau toepassen

Burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven (eindterm)

De dynamiek en de gelaagdheid van (eigen) identiteiten duiden.

De leerlingen lichten de gelaagdheid en de dynamiek van identiteiten en de mogelijke gevolgen ervan voor relaties met anderen toe. (transversaal)

- Gelaagdheid van identiteiten, met aandacht voor verschillende aspecten van identiteiten zoals gender, sociale, culturele, economische, regionale, nationale en internationale aspecten –

- Dynamiek van identiteiten doorheen ruimte en tijd, met aandacht voor de eigen achtergrond en de persoonlijke beleving van tijd en ruimte
- Relationeel karakter van identiteiten
- Zelfkennis over aspecten van de eigen identiteiten
- voorkeur tonen voor en belang hechten aan waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,...
- beheersingsniveau begrijpen

Competenties op vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/ gezondheid (eindterm)

Het mentaal welbevinden opbouwen, onderhouden en versterken

De leerlingen uiten hun gevoelens respectvol. (transversaal - attitudinaal)

Digitale competentie en mediawijsheid (eindterm)

Digitale media en toepassingen gebruiken om te creëren, te participeren en interageren

De leerlingen demonstreren basisvaardigheden om digitaal inhoud te creëren en te delen. (transversaal)

- Digitale media en toepassingen om digitaal inhoud te creëren zoals online- en offline tekstverwerking, rekenblad, rekenapp, digitale beeldverwerking, grafische programmeertaal
- Digitale media en toepassingen om digitaal inhoud te delen zoals browsers, elektronische mail, courante sociale mediatoepassingen, cloud toepassingen
- Digitale media en toepassingen om digitaal inhoud te creëren en te delen
- beheersingsniveau toepassen

Verantwoord, kritisch en ethisch omgaan met digitale en niet-digitale media en informatie

De leerlingen lichten de invloed van digitale en niet-digitale media op mens en samenleving toe. (transversaal)

- Invloed digitale media op het dagelijkse leven zoals communicatie, informatie, inhoud gecreëerd in verschillende contexten (leren, werken, vrije tijd)
- Mediatisering/technologisering van de samenleving/arbeidsmarkt

- Rol media in beeldvorming van werkelijkheid
- Bouwstenen van beeldgeletterdheid
- reageren op opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,...
- beheersingsniveau begrijpen

De leerlingen evalueren de mogelijkheden en risico's van eigen en andermans mediagedrag. (transversaal)

- Invloed van mediagebruik op eigen en andermans mentale en fysieke gezondheid
- Beveiligingsrisico's en privacyaspecten eigen aan de leeftijdsgroep
- Digitaal mediagebruik in functie van (eigen) doelen
- Digitale identiteit (e-identiteit en e-reputatie)
- Beveiligings- en privacyregels eigen aan de leeftijdsgroep
- Digitale media en toepassingen in functie van (eigen) doelen
- Beheer digitale identiteit
- Eigen mediagedrag
- handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten
- beheersingsniveau evalueren

Tweede graad: ASO

Humane wetenschappen: cesuurdoel

Interactie en communicatie

- De leerlingen kunnen aantonen dat hedendaagse communicatiemiddelen de aard van de communicatie beïnvloeden.

Identiteit, continuïteit en verandering

- De leerlingen kunnen de verwachtingspatronen die aan specifieke groepen worden toegeschreven op basis van kenmerken, zoals leeftijd, gender en etnische afkomst, vanuit historisch of cultureel perspectief vergelijken.

Expressie

- De leerlingen kunnen beschrijven hoe lichaam en lichamelijkeheid een rol spelen in de relatieopbouw en in het sociaal functioneren van mensen.
- De leerlingen kunnen de wisselwerking tussen emoties en gedrag toelichten.

- De leerlingen kunnen sociale en culturele invloeden op uitingen van gevoelens illustreren.
- De leerlingen kunnen beschrijven hoe kunstwerken waarden kunnen uitdrukken.

Tweede graad: BSO

Project algemene vakken: eindterm

Functionele taalvaardigheid

- De leerlingen kunnen informatief luisteren en lezen.
- De leerlingen kunnen hun eigen mening en gevoelens uiten.

Functionele informatieverwerving en -verwerking

- De leerlingen kunnen informatie uit uiteenlopend voor hen bestemd tekstmateriaal en voor hen bestemde formulieren begrijpen en gebruiken.

Organisatiebekwaamheid

- De leerlingen kunnen individuele opdrachten van beperkte omvang onder begeleiding organiseren, uitvoeren en evalueren.

Tijd- en ruimtebewustzijn

- De leerlingen kennen de grote lijnen van maatschappelijke structuren en mechanismen die hun leven beheersen of beïnvloeden.
- De leerlingen kunnen onder begeleiding aspecten van het dagelijks leven van mensen in een andere tijd of op een andere plaats met hun eigen leven vergelijken.
- De leerlingen kunnen belangrijke wereldproblemen bondig omschrijven.

Derde graad: ASO

Humane wetenschappen: specifieke eindterm

Organisatie

- De leerlingen kunnen aantonen dat het behoren tot een organisatievorm, het individuele gedrag en de maatschappelijke integratie beïnvloedt;

Identiteit, continuïteit en verandering

- De leerlingen kunnen uitleggen hoe persoonlijke identiteit en groepsidentiteit tot stand komen en veranderen;
- De leerlingen kunnen aantonen dat de perceptie van persoonlijke identiteit en groepsidentiteit afhankelijk is van een aantal factoren en het persoonlijk en groepsgedrag beïnvloedt;

Samenhang en wisselwerking

- De leerlingen kunnen de spanning tussen individualisme en collectivisme in voorbeelden analyseren;

Expressie

- De leerlingen kunnen illustreren dat opvattingen over lichaam en lichamelijkheid de relatie tussen mensen beïnvloeden en deze opvattingen in tijd en ruimte plaatsen
- De leerlingen kunnen de rol en de maatschappelijke betekenis van artistieke uitingen voor de samenleving illustreren en analyseren;

- De leerlingen kunnen artistieke uitingen vanuit kunstkritische, historische en culturele invalshoek analyseren.

Waarden en normen

- De leerlingen kunnen waarden herkennen in eigen opvattingen en in die van anderen en hiertegenover een genuanceerd standpunt innemen.

Derde graad: BSO

Project algemene vakken: eindterm

Functionele taalvaardigheid

- De leerlingen kunnen uit mondelinge en schriftelijke informatie de essentie halen.
- De leerlingen kunnen over die informatie reflecteren en ze evalueren.

Functionele informatieverwerving en -verwerking

- De leerlingen kunnen informatie uit uiteenlopend tekstmateriaal begrijpen en gebruiken.
- De leerlingen kunnen spontaan gebruik maken van voor hen relevante informatie- en communicatietechnologie (ICT).

Organisatiebekwaamheid

- De leerlingen kunnen opdrachten zelfstandig plannen, organiseren, uitvoeren, evalueren en indien nodig bijsturen

Derde graad: BSO

Project algemene vakken: eindterm derde leerjaar

Functionele geletterdheid

- De leerlingen kunnen over maatschappelijk relevante tekstinformatie een eigen standpunt innemen, rekening houdend met ethische principes

Functionele ICT geletterdheid

- De leerlingen kunnen maatschappelijk relevante informatie, met behulp van ict ingewonnen, kritisch beoordelen

Cultuur in de Spiegel

Cultuurdrager: het lichaam

- Verbeelden (omzetten van waarneming in beelden: fantasie, kunst, ... waardoor op basis van herinnering en ervaring nieuwe mogelijkheden worden gemaakt) en de reflectie op verbeelding
- Conceptualiseren (het vertalen van waarneming en verbeelding in abstracte concepten: taal, symbolen, ...) en de reflectie op conceptualisering

Cultuurdrager: grafische symbolen

- Waarnemen (voelen, luisteren, kijken, ruiken, smaken) en de reflectie op waarneming

- Conceptualiseren (het vertalen van waarneming en verbeelding in abstracte concepten: taal, symbolen, ...) en de reflectie op conceptualisering